

ADVIESNOTA COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS GEMEENTE TWENTERAND

TER BESLUITVORMING

Onderwerp:

Voortzetting gemeentelijke voorliggende dienstverlening rondom complexe scheidingsproblematiek

BESLISPUNTEN

- 1 Kennis te nemen van de evaluatie van het Scheidingspunt.
- 2 De looptijd van het Scheidingspunt met een jaar en drie maanden te verlengen. Daarbij wordt een bedrag van €55.200,- bestemd voor de opdracht voor de voortzetting van de werkzaamheden van het Scheidingspunt met zijn scheidingsdeskundige, vanaf 1 september 2022 tot 31 december 2023. Deze wordt gedekt vanuit programma Sociaal.

INLEIDING

Op 1 maart 2020 is het Scheidingspunt gestart als pilot met als doel om het aantal vechtscheidingen in Twenterand te laten afnemen. Zodra partners in het voorliggend veld en/of consultants bij inwoners van Twenterand signaleren dat er zich problemen voordoen in de fase van het (gaan) scheiden in een gezin, worden de ouders doorverwezen naar het scheidingspunt. Hier gaan de ouders in gesprek met de scheidingsdeskundige, die hen helpt bij de problemen waar zij tegenaan lopen. Bij het Scheidingspunt is er geen vastomlijnd aanbod. Vaak zijn er maar een aantal gesprekken nodig om samen een oplossing voor het probleem te vinden. Het Scheidingspunt is hiermee een toevoeging op ons voorliggende aanbod: bij ander aanbod zijn er meerdere hulpverleners betrokken of is het traject vastomlijnd (en dus kostbaar). Door vroegtijdig in beeld te komen en passende ondersteuning te bieden, worden schadelijke effecten van vechtscheidingen voorkomen. De focus ligt hierbij op gezinnen met kinderen, omdat uit onze eigen gegevens blijkt dat meer dan 60% van de kinderen die bij de jeugdconsulenten terecht komen, uit gezinnen komen waarbij de ouders gescheiden zijn. In Twente is scheiding een thema in 50% van alle Jeugdbescherming Overijssel dossiers (Jeugdbescherming Overijssel, 2022). Een scheiding leidt daarnaast tot veel maatschappelijke kosten: een 'eenvoudige' scheiding kost de maatschappij gemiddeld € 6.000,-, terwijl de kosten bij een complexe echtscheiding op kunnen lopen tot € 50.000,- (VNG kostenanalyse complexe scheidingen, 2022).

Uit gegevens van een steekproef onder 39 van de 80 casussen is het effect zichtbaar. Het laat zien wie de verwijzers naar het Scheidingspunt waren, wat de hulpvraag was/is, wat het effect is en hoe de uitstroom na tussenkomst van het Scheidingspunt is. Hier kunnen we uit lezen dat onze consultants, POH'ers en zorgaanbieders de grootste verwijzers zijn. Ook zijn er 9 complexe scheidingen voorkomen en is de uitstroom grotendeels afgesloten/voorliggend weggezet. Gezien het maatschappelijk effect en de meerwaarde voor onze professionals stellen wij voor om de dienstverlening (tijdelijk) te continueren.

BEOOGD EFFECT

Door de inzet van het Scheidingspunt te continueren, kunnen we niet alleen inzetten op vroegtijdige ondersteuning bij het inzetten van een scheiding (en de kostenbesparing die daarbij komt kijken), maar kunnen we ook bij scheidingen die later alsnog uitmonden in een vechtscheiding inzet plegen waardoor we systeemgericht kunnen werken aan passende hulp. Vanwege de goede verbinding met andere voorliggende voorzieningen kan er snel geschakeld worden als er andere ondersteuning nodig lijkt te zijn, zo minimaliseren we ook nadelige effecten die scheidingen op kinderen kunnen hebben. Daarbij neemt het Scheidingspunt de jeugdconsulenten en de POH'ers werk uit handen. Dit draagt bij aan de doelenbomen Maatschappelijke ondersteuning, Gezondheidszorg en Jeugd.

ARGUMENTEN

- 1.1 *De inzet van het Scheidingspunt leidt tot duidelijke maatschappelijke effecten met kostenbesparing.*
Het Scheidingspunt heeft vanaf het begin van de pilotperiode (1 maart 2020) tot april 2022, 80 complexe scheidingscasussen gehad. Binnen deze casussen is er rust in de systemen gebracht, waardoor negatieve effecten voor de ouders maar hoofdzakelijk ook voor de kinderen tot een minimum beperkt blijven. Per pilotjaar komt dit uit op ongeveer 40 casussen, waarbij de maatschappelijke kosten (zonder inzet) per casus tussen de 6.000 en 50.000 liggen. De kosten voor het Scheidingspunt bedraagt €55.400,- dus al bij behandeling van een laag aantal casussen zijn de kosten lager dan de opbrengsten.
- 2.1 *Het Scheidingspunt voorziet in een voorliggende ondersteuningsbehoefte.*
Ander aanbod rondom complexe scheidingsproblematiek komt pas in beeld als de scheiding geëscaleerd is. Daarbij wordt de situatie met ouders eerst apart en daarna in gezamenlijkheid onder begeleiding van twee professionals besproken. Naast dat de kosten van dit traject hoger zijn, is de situatie hierbij niet vroegtijdig opgepakt waardoor negatieve effecten op ouders en kinderen groter zijn. Aan de cijfers in de steekproef is te zien dat de POH'ers en de consultants de toegevoegde waarde van deze voorliggende voorziening onderkennen.
- 2.2 *Continuering van het Scheidingspunt zorgt voor stabiliteit in lopende casussen.*
Door het voortzetten van het Scheidingspunt vallen de lopende casussen niet tussen wal en schip. Voortzetting voor een periode van een jaar en drie maanden zorgt ook voor een groot aantal casussen die weer succesvol kunnen worden afgerond en ondersteunt onze (jeugd)consultanten en POH-ers in (de effectiviteit van en tijdsbesteding van) hun werkzaamheden.
- 2.3 *Er wordt gekozen voor een 1 op 1 procedure in plaats van een meervoudige onderhandse aanbesteding omdat er stabiliteit nodig is in de aanpak rondom complexe scheidingen.*
Op grond van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid van Twenterand moeten opdrachten voor diensten met een waarde van € 55.200,00 meervoudig onderhands worden aanbesteed. Indien men bij de verlenging van de overeenkomst voor het scheidingspunt kiest voor een 1 op 1 procedure dient daarvoor een met relevante motieven onderbouwd besluit te worden genomen en vastgelegd in het aanbestedingsdossier. In dit geval is de reden voor het kiezen voor de 1 op 1 procedure in plaats van een meervoudige onderhandse aanbesteding dat de stabiliteit in de aanpak rondom complexe scheidingen van groot belang is.
- 2.4 *Als de overeenkomst met het scheidingspunt niet word verlengd zullen de kosten van de opneinderegelingen Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en Jeugdwet toenemen.*
Bij het eventueel niet continueren van het scheidingspunt is de opmerking op zijn plaats dat kosten voor opneinderegelingen als de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 kunnen gaan toenemen en ook de werkdruk bij de consultants die al hoog is. Veelal gaat het dan in een individueel geval om kosten die al behoorlijk dicht in de buurt komen bij de jaarlijkse kosten voor het scheidingspunt, zoals de kosten van 50.000 voor een complexe scheiding (bron: VNG kostenanalyse complexe scheidingen, 2022).

KANTTEKENINGEN

Er zijn geen kanttekeningen.

UITVOERING

Door het overnemen van dit advies wordt er vervolg gegeven aan de inzet van de scheidingsdeskundige van het Scheidingspunt. Het Scheidingspunt kan verdergaan met de vindbaarheid van de interventie te vergroten waardoor er nog eerder in scheidingstrajecten kan worden ingevlogen. Per halfjaar wordt er een rapportage aangeleverd waarin de voortgang gemonitord kan worden en waarin de effecten ook inzichtelijk gemaakt kunnen worden door koppeling met de data binnen de gemeente (consulenten, jeugdbescherming etc.).

Goed om melden is dat er binnen regio Twente ook aandacht aan het thema wordt besteedt. Dit is gestart bij de ontwikkeltafels, waar Twenterand meerdere keren als voorbeeld voor andere gemeenten is genoemd. Er wordt een overeenkomst gesloten met het Scheidingspunt, waarin de afspraken tussen opdrachtgever en opdrachtnemer worden vastgelegd.

FINANCIËN

De kosten worden gedekt binnen het programma sociaal. Voor 2022 is er dekking (3 jaar incidenteel), dus vanaf 2023 kan dit structureel uit de onderuitputting PGB Jeugd worden betaald. Bewust is gekozen voor tijdelijke inzet zodat college en raad de handen vrij hebben om in het kader van Twenterand Duurzaam financieel gezond een bredere toekomstige afweging te maken.

COMMUNICATIE

Dit wordt bekend gemaakt via de openbare besluitenlijst.

PORTEFEUILLE

Maatschappelijke ondersteuning